

Nieuwjaarsbrief ACOD LRB

Nieuws woensdag 4 januari 2017

Beste ministers, bevoegd voor het personeel van de lokale en regionale besturen,

Graag blikken we terug op het fantastische jaar 2016, waarin jullie alles in het werk hebben gesteld om de begroting op orde te stellen. Jammer genoeg is dat niet gelukt. Als personeelsleden van de lokale besturen zijn we fier op onze job en dat zullen we blijven. Dienstverlening aan de bevolking is voor ons een bewuste keuze, we proberen dit in alle omstandigheden zo goed mogelijk te organiseren. We begrijpen dus heel goed dat ook wij ons steentje moeten bijdragen in de besparingsrondes. We leven immers allemaal boven onze stand, weet je nog. Als we het jaar 2016 overlopen, zien we tal van versnipperde maatregelen die de efficiëntie van de overheid moesten verhogen. Meer met minder, nietwaar? Laten we de versnipperde maatregelen eens op een rijtje zetten, dan krijgen we een volledig beeld van het steentje dat we als lokaal bestuur en als personeelslid hebben bijgedragen.

Taxshift

Het jaar begon goed met de impact van de langverwachte taxshift op de aanvullende personenbelasting. Jammer genoeg betekent dit voor de Vlaamse gemeenten voor 2016 al een minderontvangst van 6,9 miljoen euro. En deze minderontvangsten zullen volgens cijfers van de FOD Financiën oplopen tot 193 miljoen euro tegen 2021. De gemeenten zullen deze financiële klappen zelf moeten opvangen, vermoedelijk door een kleine besparing op hun personeelsbezetting. Spijtig neveneffect, inderdaad. En ja, er wordt uiteraard veel verwacht van de verhoogde tewerkstelling die de taxshift beloofde. We kijken er al naar uit.

Zorgkrediet

Ook de zesde staatshervorming zorgde onverwacht voor een nieuwigheid: het Vlaams zorgkrediet. De gewone loopbaanonderbreking en de loopbaanonderbreking eindeloopbaan werden vakkundig verwijderd uit ons verlofstelsel. Voortaan hebben we steeds een motief nodig om minder te gaan werken: zorg en opleiding. Toevallig dezelfde zorgmotieven die ook nog via de federale thematische verlopen worden aangeboden. Bedankt dat jullie die vergeten waren in de financieringswet.

De aanmoedigingspremie voor loopbaanonderbreking werd trouwens al vroeger afgeschaft. Terecht uiteraard, want minder werken moet zeker niet aangemoedigd worden. Alle hens aan dek, we zijn immers met steeds minder volk op de werkvloer. De loopbaan minderen zonder reden is dus niet meer te verantwoorden, zelfs niet in tijden waarin stress en burn-out belangrijke tekenen des tijds zijn.

In de marge van deze aanpassing werd de Herstelwet gewijzigd voor Vlaanderen en werd loopbaanonderbreking een decretaal recht voor alle lokale besturen. Dit was vroeger niet het geval voor iedereen, het recht werd verworven via de subsidiëring van de gesco's. En die werden vorig jaar reeds geregulariseerd, waarvoor ook onze dank. Spijtig toch dat we veel van onze gesco-collega's niet meer terugzagen na de regularisatie. Je kan geen eieren bakken !

Ter aanvulling van het Vlaams zorgkrediet (het is immers toch wat minimalistisch) deden jullie nog een geste door complementair onbetaald verlof aan te bieden aan het personeel van de lokale besturen. Het vroegere onbetaald verlof en het verlof voor deeltijdse prestaties werd hierdoor overbodig en dus geschrapt. Het complementair onbetaald verlof werd opgesplitst als een recht en als een gunst. Het recht is tamelijk beperkt en de gunst mag heel ruim geïnterpreteerd worden. Klein smetje op deze maatregel, wanneer VVSG ook meteen een minimale invulling geeft aan dit complementair verlof, en alles toch weer op een lege doos begint te lijken. Misschien een aandachtspuntje voor de volgende onderhandelingen.

Organieke decreten

Een verdere efficiëntie werd bereikt door een wijziging van de organieke decreten. Meer autonomie is noodzakelijk, en dat wordt bereikt door de afschaffing van de personeelsformatie, de autonome keuze van het bestuur voor statutaire of contractuele tewerkstelling, de facultatieve evaluatie, uitgebreide delegatiemogelijkheden en mogelijkheden tot terbeschikkingstelling. De minimale voorwaarden zijn wel heel minimaal geworden, en Antwerpen en Gent kunnen hier ook nog eens van afwijken.

Van zoveel autonomie wordt een mens week, ware het niet dat sommige besturen de hint niet hadden begrepen. De autonomie die onze werkomstandigheden gevoelig zou verbeteren, leidde in de praktijk tot personeelsafbouw, contractualisering van het personeel, rechtsonzekerheid en verlies van objectiviteit. Dit hadden jullie duidelijk niet zien aankomen.

Jongerenbonus en zorgtaken

Tussendoor hebben jullie, eveneens in het kader van de zesde staatshervorming, werk gemaakt van de afschaffing van de 'jongerenbonus non-profit'. Hierdoor verliezen de lokale besturen miljoenen euro's voor de tewerkstelling van laaggeschoolde jongeren. Gelukkig beloven jullie een ander systeem van tijdelijke werkervaring. Dat zullen we inderdaad nodig hebben. 800 banen voor laaggeschoolde jongeren zijn weg, de kinderopvang en de dagverzorgingscentra kreunen onder de nieuwe maatregel.

Het snijden in de zorg zal jullie ongetwijfeld het meest pijn hebben gedaan. De opschorting van de bijzondere beroepsbekwaamheid en bijzondere beroepstitels voor verpleegkundigen, de optrekking van de pensioenleeftijd, de afschaffing van de eindeloopbaan, de inperking van de rimpeldagen en aanpassing van de ADV-dagen, en de hervorming van de financiering van de ziekenhuizen hebben niet gezorgd voor de verwachte boost van enthousiasme en applaus. Tot ieders teleurstelling leidde het tot demotivatie en onwerkbaar werk. Zo leek het wel of jullie zorg niet belangrijk vonden.

Pensioen

Een onbekommerd pensioen dan maar. Jullie blijven verder zoeken naar maatregelen die het pensioen garanderen op langere termijn. Na alle aanpassingen van de vorige jaren (verhogen pensioenleeftijd, wijziging van de berekening, **I**) proberen jullie nu de piste van het gemengd pensioen. Diversiteit zou je denken, maar ook dit leidt tot een dramatische verlaging van het pensioenbedrag. Wie had dat gedacht? We kijken vol aandacht naar de komende beslissingen rond bijvoorbeeld de zware beroepen en het meetellen van de studiejaren voor het pensioen. Ongetwijfeld zullen jullie hier de lat weer oprapen.

Provincies

Voor een goed begrip: de vernieuwde taakstelling en gewijzigde financiering van de provincies bleek voor de buitenwereld alleen maar over een afslanking te gaan. We bleken niet in staat om het achterliggende verhaal te vatten. Er is toch een achterliggend verhaal, of niet?

Brandweer

De brandweershervorming was dan weer een ander staaltje van samenwerking tussen overheid en vakbonden. Onze talrijke voorstellen om in de verschillende dossiers aanpassingen door te voeren, en zo een goede werking te garanderen, werden door jullie straal genegeerd. Ze werd alweer een dimensie gegeven aan ons overlegmodel. Met deze tendens zitten we binnenkort weer in de situatie van voor Gellingen, waar de rechterhand niet weet wat de linkerhand doet.

Wat brengt de toekomst?

Al deze tegenslagen in jullie beleid hebben geleid tot twee massabetogingen op 24 mei en 29 september 2016. De thema's die over de koppen rolden, waren de afbraak van de openbare diensten, de afschaffing van de 38 urenweek, de pensioenhervorming, **I** Daarnaast waren er nog specifieke acties in Gent op 31 mei en in Waver op 7 oktober, waarbij nogmaals de nadruk werd gelegd op het belang aan sterke openbare diensten. Op 24 november kenden we een massale opkomst voor de manifestatie 'Not for Profit'. Allemaal tekenen aan de wand.

Het personeel smaakt jullie keuzes niet.

De volgende maanden liggen er nog heel wat belangrijke dossiers op tafel. Naast de hierboven reeds opgesomde dossiers, gaat het onder meer over de integratie van de OCMW's in de gemeenten, het sleutelen aan het ziektekrediet, de aanpassingen aan evaluatie- en tuchtregelingen, de invoering van uitzendarbeid, het meetellen van de studiejaren voor het pensioen, ■

Nu we dit overzicht zo bij elkaar aanschouwen, is ons steentje misschien toch wat te groot uitgevallen. Het lijkt verdacht veel op een rotsblok met een touw errond. Gelukkig komt 2017 eraan, waarin jullie de situatie van de lokale besturen opnieuw kunnen verbeteren. Sterke openbare diensten zijn immers een garantie op een betere toekomst. En dat willen we allemaal, of niet?

Gelukkig nieuwjaar aan alle ministers die werk willen maken van werkbaar werk en ophouden met te verwijzen naar wendbaar werk. Strijdbare wensen voor sterke lokale besturen.

Willy Van Den Berge en Gert Vlasselaer, namens het personeel van de lokale besturen